ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/465 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Μαρτίου 2020

σχετικά με τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης για τη στήριξη των οργανώσεων παραγωγών οπωροκηπευτικών στις ιταλικές περιφέρειες Εμίλια Ρομάνια, Βένετο, Τρεντίνο – Άλτο Άντιτζε, Λομβαρδία, Πιεμόντε και Φριούλι – Βενέτσια Τζούλια λόγω των ζημιών που προκλήθηκαν στην παραγωγή τους από την ασιατική καφέ βρωμούσα (*Halyomorpha halys*)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου ([1]), και ιδίως το άρθρο 221 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η ασιατική καφέ βρωμούσα (*Halyomorpha halys*) («βρωμούσα») είναι έντομο που προέρχεται από την Ασία και εισήχθη τυχαία μέσω του διεθνούς εμπορίου στην Ένωση, κυρίως στις βόρειες περιφέρειες της Ιταλίας Εμίλια Ρομάνια, Βένετο, Τρεντίνο – Άλτο Άντιτζε, Λομβαρδία, Πιεμόντε και Φριούλι – Βενέτσια Τζούλια («πληγείσες περιφέρειες»).

(2) Το 2019 η βρωμούσα προκάλεσε σοβαρές ζημίες στην παραγωγή οπωροκηπευτικών στις πληγείσες περιφέρειες, προσβάλλοντας αχλάδια, ροδάκινα και νεκταρίνια, μήλα, ακτινίδια, κεράσια και βερίκοκα. Η ζημία που υπέστησαν τα οπωροκηπευτικά τα καθιστά ακατάλληλα τόσο για κατανάλωση όσο και για μεταποίηση. Εκτιμάται ότι οι απώλειες που προκάλεσε η βρωμούσα στους παραγωγούς οπωροκηπευτικών στις πληγείσες περιφέρειες ανήλθαν σε 500 εκατ. EUR μόνο για το 2019. Το 2019 πολλές οργανώσεις παραγωγών στις πληγείσες περιφέρειες απώλεσαν μεγάλο μέρος ή ακόμη και ολόκληρη τη συγκομιδή οπωροκηπευτικών τους λόγω της βρωμούσας.

(3) Η βρωμούσα δεν πληροί επί του παρόντος τα κριτήρια επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας στην Ένωση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]) και δεν είναι δυνατόν να ληφθούν μέτρα εξάλειψης σε επίπεδο Ένωσης. Ως εκ τούτου, στο παρόν στάδιο, οι ιταλικές αρχές δεν μπορούν να λάβουν τα κατάλληλα προστατευτικά φυτοϋγειονομικά μέτρα.

(4) Επιπλέον, τα διαθέσιμα εργαλεία φυτοπροστασίας για τον αποτελεσματικό έλεγχο της βρωμούσας είναι επί του παρόντος περιορισμένα. Οι σφήκες *Trissolcus japonicus* και *Trissolcus mitsukurii* (σφήκες «σαμουράι»), που αποτελούν εναλλακτικό μέτρο βιολογικού ελέγχου, επιτράπηκαν μόλις πρόσφατα στην Ιταλία ως ανταγωνιστικά έντομα και δεν είναι σαφές, επί του παρόντος, κατά πόσον είναι αποτελεσματική αυτή η βιολογική μέθοδος ελέγχου της βρωμούσας.

([1]) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 και (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 69/464/ΕΟΚ, 74/647/ΕΟΚ, 93/85/ΕΟΚ, 98/57/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ, 2006/91/ΕΚ και 2007/33/ΕΚ (ΕΕ L 317 της 23.11.2016, σ. 4).

(5) Στις πληγείσες περιφέρειες οι οργανώσεις παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών έχουν εφαρμόσει προληπτικά μέτρα (π.χ. εγκατάσταση διχτυών προστασίας από τα έντομα και παγίδων εντόμων) για την αποφυγή ζημιών στις καλλιέργειές τους. Παρά τις προσπάθειες αυτές, οι εν λόγω οργανώσεις παραγωγών αφενός επιβαρύνονται με το υψηλό κόστος των προληπτικών μέτρων και αφετέρου υφίστανται απώλειες παραγωγής με σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην αξία της παραγωγής τους που διατίθεται στο εμπόριο. Ως εκ τούτου επηρεάζεται η οικονομική σταθερότητα και η ικανότητα των οργανώσεων παραγωγών να εφαρμόσουν επιχειρησιακά προγράμματα κατά τα επόμενα έτη, καθώς και να εισαγάγουν μέτρα και δράσεις για την καταπολέμηση της προσβολής από επιβλαβείς οργανισμούς. Επιπλέον, η μείωση της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο δυσχεραίνει την πρόσβαση των οργανώσεων παραγωγών στην ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή στον τομέα των οπωροκηπευτικών. Εξάλλου, η μείωση της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο θα μπορούσε να οδηγήσει σε μη αναγνώριση των οργανώσεων παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών στις πληγείσες περιφέρειες, σε περίπτωση που η αξία της εν λόγω παραγωγής μειωθεί κάτω από το ελάχιστο νόμιμο όριο.

(6) Η πολυπλοκότητα της κατάστασης στις πληγείσες περιφέρειες, η οποία είναι αποτέλεσμα της ζημίας που προκλήθηκε στην παραγωγή οπωροκηπευτικών, της σημαντικής απώλειας εισοδήματος και της οικονομικής αστάθειας των οργανώσεων παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών στις πληγείσες περιφέρειες, καθώς και η αδυναμία συνέχισης της αποτελεσματικής εφαρμογής των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων, συνιστούν ειδικό πρόβλημα κατά την έννοια του άρθρου 221 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013. Το ειδικό πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 219 ή 220 του εν λόγω κανονισμού, δεδομένου ότι δεν συνδέεται με υφιστάμενη διατάραξη της αγοράς ή με συγκεκριμένη τρέχουσα απειλή ούτε με μέτρα για την καταπολέμηση της εξάπλωσης ασθενειών ζώων ή του κλονισμού της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών.

(7) Συνεπώς, τα μέτρα έκτακτης ανάγκης για τη βελτίωση της πρόσβασης σε ταμεία αλληλοβοήθειας και την αύξηση των ανώτατων ορίων της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής σε οργανώσεις παραγωγών στις πληγείσες περιφέρειες είναι αναγκαία για την επίλυση του ειδικού προβλήματος στις πληγείσες περιφέρειες. Με τα μέτρα αυτά θα διασφαλιστεί η οικονομική σταθερότητα των οργανώσεων παραγωγών στις πληγείσες περιφέρειες, ενώ θα ενισχυθεί η ανθεκτικότητα και η ικανότητά τους να αντιμετωπίσουν τις ζημίες που προκάλεσε η βρωμούσα και να εφαρμόσουν περαιτέρω μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων στο πλαίσιο αυτό.

(8) Η χρήση ταμείων αλληλοβοήθειας ως μέτρου πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων από τις οργανώσεις παραγωγών στις πληγείσες περιφέρειες είναι ένας τρόπος να περιοριστούν η ζημία στην παραγωγή οπωροκηπευτικών και η απώλεια εισοδήματος των οργανώσεων αυτών. Ως εκ τούτου, η πρόσβαση στα ταμεία αλληλοβοήθειας για τις οργανώσεις παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών στις πληγείσες περιφέρειες θα πρέπει να βελτιωθεί. Επί του παρόντος, η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή καλύπτει μόνο τις διοικητικές δαπάνες για τη σύσταση ταμείου αλληλοβοήθειας και την ανατροφοδότηση του ταμείου αλληλοβοήθειας μετά την καταβολή αποζημίωσης σε παραγωγούς-μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρή μείωση του εισοδήματός τους λόγω δυσμενών συνθηκών της αγοράς. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ζημίες που προκαλούνται στις πληγείσες περιφέρειες λόγω της βρωμούσας, η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να καλύπτει επίσης το αρχικό κεφάλαιο του ταμείου αλληλοβοήθειας. Ωστόσο, η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή που παρέχεται για την κάλυψη του αρχικού κεφαλαίου του ταμείου αλληλοβοήθειας θα πρέπει να διατίθεται για την αποζημίωση του εισοδήματος που απώλεσαν οι παραγωγοί-μέλη λόγω της ζημίας που προκάλεσε η βρωμούσα.

(9) Το ανώτατο όριο του 4,6 % της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής για μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων των οργανώσεων παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών στις πληγείσες περιφέρειες, σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, θα πρέπει να αυξηθεί κατά 0,4 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο, ήτοι στο 5 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο, ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση των εν λόγω οργανώσεων παραγωγών σε ταμεία αλληλοβοήθειας και σε άλλα μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων και να ενισχυθεί η οικονομική τους σταθερότητα. Δεδομένου ότι το ειδικό πρόβλημα δεν αφορά τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών, δεν είναι αναγκαίο να αυξηθεί το ανώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013.

(10) Ως αποτέλεσμα της αύξησης του ανώτατου ορίου του 4,6 % κατά 0,4 %, το ανώτατο όριο της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής για μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων θα πρέπει να αυξηθεί στο 0,9 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο από τις εν λόγω οργανώσεις παραγωγών, αντί του τρέχοντος 0,5 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο το οποίο ορίζεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013. Το επιπρόσθετο αυτό ποσοστό 0,4 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη λήψη μέτρων ελέγχου της βρωμούσας. Η αύξηση αυτή είναι αναγκαία για την ενίσχυση της οικονομικής σταθερότητας των οργανώσεων παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών στις πληγείσες περιφέρειες, την αύξηση της ανθεκτικότητάς τους και τη βελτίωση της ικανότητάς τους να εφαρμόσουν εγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα κατά τα επόμενα έτη.

(11) Λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής αστάθειας των οργανώσεων παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών στις πληγείσες περιφέρειες και της ανάγκης να εφαρμοστούν πρόσθετα μέτρα για τον έλεγχο της βρωμούσας, το όριο του 50 % για την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή, που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, θα πρέπει να αυξηθεί σε 60 % για όλα τα μέτρα που προβλέπονται σε επιχειρησιακά προγράμματα με στόχο την αντιμετώπιση της βρωμούσας στις πληγείσες περιφέρειες.

(12) Δεδομένης της εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων ανά ημερολογιακό έτος και λαμβανομένου υπόψη ότι ο υπολογισμός της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο και καθορίζει το ποσό της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής βασίζεται στο προηγούμενο ημερολογιακό έτος, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(13) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2020. Τούτο είναι αναγκαίο διότι τα μέτρα έκτακτης ανάγκης αφορούν το επίπεδο και το πεδίο εφαρμογής της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής για τις οργανώσεις παραγωγών που πλήττονται από τη ζημία που προκαλεί η βρωμούσα στην παραγωγή οπωροκηπευτικών. Οι εν λόγω οργανώσεις παραγωγών πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά στα επιχειρησιακά τους προγράμματα από τον Ιανουάριο του 2020, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν επειγόντως τις ζημίες που προκλήθηκαν στην παραγωγή οπωροκηπευτικών από τη βρωμούσα και να διασφαλίσουν, ήδη από το 2020, τη συνέχεια των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων και την οικονομική τους σταθερότητα και βιωσιμότητα.

(14) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών και των οπωροκηπευτικών προϊόντων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών που δραστηριοποιούνται στις ιταλικές περιφέρειες Εμίλια Ρομάνια, Βένετο, Τρεντίνο – Άλτο Άντιτζε, Λομβαρδία, Πιεμόντε και Φριούλι – Βενέτσια Τζούλια, στις οποίες η παραγωγή οπωροκηπευτικών επηρεάστηκε το 2019 από την ασιατική καφέ βρωμούσα (*Halyomorpha halys*).

Άρθρο 2

Μέτρα έκτακτης ανάγκης για την επίλυση του ειδικού προβλήματος των οργανώσεων παραγωγών στις πληγείσες περιφέρειες

1. Η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή στα ταμεία αλληλοβοήθειας που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 καλύπτει επίσης τη στήριξη για το αρχικό κεφάλαιο των ταμείων αλληλοβοήθειας. Προορίζεται για την αποζημίωση των παραγωγών-μελών για απώλεια εισοδήματος λόγω των ζημιών που προκλήθηκαν στην παραγωγή οπωροκηπευτικών από την ασιατική καφέ βρωμούσα (*Halyomorpha halys*) στις περιφέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 1.

2. Το ανώτατο όριο του 4,6 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο, το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, αυξάνεται κατά 0,4 %, το δε ποσό που αντιστοιχεί στο πρόσθετο 0,4 % χρησιμοποιείται για μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των ζημιών που προκαλούνται από την ασιατική καφέ βρωμούσα (*Halyomorpha halys*) στις περιφέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 1.

3. Κατόπιν αίτησης των οργανώσεων παραγωγών, το όριο του 50 % της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 αυξάνεται σε 60 % για μέτρα που στοχεύουν στην καταπολέμηση της ασιατικής καφέ βρωμούσας (*Halyomorpha halys*) στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων οργανώσεων παραγωγών που δραστηριοποιούνται στις περιφέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος και ημερομηνία εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Μαρτίου 2020.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN